

Vári Fábrián László
 Változatok a halotti beszédre

Zoltán fiamnak

1.
 Elfogynak az amazoni erdők,
 a büszke családfák rendre ledőlnek.
 Ereszakadt, vérző kábelkötegek
 a gyökerek – végeik szikrázva ölnek,
 behálózják a levegőget, majd
 villámként vágnak vissza a fába.
 A rügyek kómába esve is érzik,
 ha jajdul lomb, ha lobban a fáklya,
 ez ítéletidőben reinkarnált
 Ábel áldozati tüzének mása.

Körbetáncolni nincsen már testünk,
 csak lelkünk száll emelkedő spirálban
 az ózonlyukig magasló kürtőn
 menekülvén a mennyországba.

2.
 A családfa törzsét, mint drága halottat,
 tisztába rakva, megborotválva,
 mielőtt feláldoznánk a tűznek,
 toljuk a komputertomográfba.
 Okos doktorok, nosza előre,
 neki a rétegfelvételeknek!
 A százhetvenedik évgyűrű ívén
 mi dolguk volt az ördögszegeknek?
 S lám, kettőszázötven közelében
 a rajzolatot újabb görcs nyomja.
 Ős üköm nemzéseképtelen öccse
 ekkor lett önnön génjei foglya.
 Mint Bocskai vitézlő kapitánya,
 duplán szemezett már a halállal,
 számot vetett a földdel, az éggel,
 s távozott magvának szakadtával.

Később a kolera portyázott erre,
 a család harmadát szekérre rakta.
 Ekkor kezdett a törzs revesedni,
 íme az írás, a kibontott akta.

Apai nagyapám kitett magáért,
 két fészekalja utódot nemzett.
 Öt fiút csak a megmaradásért,
 három lányt halott, hős fia helyett.
 Jaj, hogy e pompás vérörökséget
 fiai jórészt elpazarolták!
 Segített benne Prága és Moszkva,
 s egy reggel nem volt már Magyaror-
 szág.

Négy apa után hárman maradtunk.
 Félárbocon nevünk lobogója.
 Jimmy Fébien fent Canadában,
 s az ő öccsének sem lesz már utóda.

Jöjj, fiam, lássad: így fest az ábra.
 A históriák így érnek véget.
 Az íveket az Úr anygala írja,
 de sokra a Sátán lehel pecsétet.

3.
 Már-már azt hittem, révbe jutottam,
 de elmémmel most az ördög cicázik.
 Fél szemem bárányfelhők után jár,
 nősténnyel incselkedik a párja,
 bal lábam embriókorom vizében,
 jobbik a szatmári verbunkot járja,
 s míg brummog a böggő big bánatában,
 szülém szívének két pitvarában
 két magzat tombol, a kapukat rázza.
 Egyikük magát a fényre kirágja,
 s anyja vérebe fullad a másik.

Hát miért vagyok én ennyire fontos?
 Ha vackomon rémálmoktól gyötörve,
 levegőm fogytán hörögve rángok,
 holt apám rohan váltott szelekkel,
 s úgy veri vissza belém a lelket,
 hogy orromon-számon dőlnek a lángok.

4.

Talán a teremtés alvó emléke
láncolta hozzám e jó szagú világot.
Emlékszem, tudom, minden ízére,
midőn majd más térben s időben járok.
Addig is ölelném, festeném folyton,
agyagból tovább álmodnám bronzba,
szerelme idején tetten érném
a virágot, mielőtt ledől a porba!

Ám mellkasom mélyén, ha reng a lélek,
mit a száloptikás kamera sem lát,
azt vérrel lehet csak... Ezért mártom
szívem falába olykor a pennát.

Hej, de amiket mostanában
a meghurcolt tudat kivet magából,
belerokkanna citera, hárfá,
mert jégvihar fedezi, ólomzápor.
Nytott gerinccel, vízfejjel jönnek
cenzúrára, logikán, át a halálra,
nyelvem gyökerén nyöszörögnek,
kaparnak meszes dobhártyámon,
rondítják ajkam, akár a herpesz
a torzképek, víziók, fátumok.
A papíron vérszennyes piktogramok –
enervált vers-abortátumok.

Jég és korbács

Fekete Gyulának

1.
Kosárba szedtem
a dáliafejeket.
Felírtam rendre
minden veszteséget.
Hivatásos hóhért
mért tartunk, Uram?
Jégkommandó csak
kontármunkát végzett.

Nézz körbe: roncsolt
a jég és amputált.
Még ránganak
az ellátatlan csonkok.
Megtetem e rangom-
aluli halált,
de tábort
az ő nagyságos
kedvéért sem bontok.

Nekem ezer éve
itt fogan az étel –
a fekete földben
és az almafán.
S ha néha megsorozod
durva jégsöréttel,
foghatja vén fejét
sírháza apám.

2.
Holt apám kiballag
a régi rézmezőre,
hol annyiszor vallott
szégyent a kasza.
(A kökények alján
csak a tippán hajtott,
az édesfűveknek
nem volt tavasza.)

Kiválaszt és levág
öt szál aranyvesszőt,
egy fénylő vakond-

túrásnál megáll.
Korbácsot szerkeszt,
ha kardot nem adhat,
s én várok vacogva
az álmainál.

Rátévedtem én is
arra a mezőre,
zeng a rét alattam,
akár a cimbalom.
Kár. A felébresztett
tárogatóra
göthös csend csahol csak –
mindkét oldalon.

3.
Az éj bölcs madarai
vállamra ülnek,
fészük elfoglalták
az elhajtott magzatok.
Hűvös lesz a hajnal,
még halálra hülnek.
Pókdajkák, ingecskét,
takarót varrjátok.

Cirógassad, szellő,
az apró fejecskeket,
rájuk rozsdállt a vér –
áztasd le, langy eső.
Anyjuk szörnyszívét
ha megnyitja az álom,
angyali fehéren
jöjjenek elő...

Korbáccsal járom
a lábadozó kertet:
húzzatok el, árnyak,
sok ordas látomás!
De rám veti szemét,
ki földrészeket renget,
s a magnéziumfényben
elfog a sírás.